

Beleidsplan sociale veiligheid - Archipelschool de Branding

Opgesteld: september/oktober 2023

Door: Eefje van den Driest, Jolanda Schout, Marga Woltering, Imke Florie
(Inspiratiegroep Sociaal-Emotioneel Leren)

- Vertrouwenspersonen voor de leerlingen:
Megan Anssems (megananssems@archipelscholen.nl)
Angelique Zwemer (angeliquezwemer@archipelscholen.nl)
- Anti pestcoördinatoren (APC):
Barbara Lijnbach (barbaralijnbach@archipelscholen.nl)
Imke Florie (imkeflorie@archipelscholen.nl)
- Extern vertrouwenspersoon: Barbara de Kort
- Inspiratiegroep SEL en KIVA: Eefje van den Driest, Marga Woltering, Jolanda Schout en Imke Florie

Sociale veiligheid

In de wet staat vastgelegd dat de basisscholen een zorgplicht hebben. Hiermee wordt bedoeld dat scholen er alles aan moeten doen om leerlingen een veilige omgeving te bieden. Scholen moeten zich tevens inspannen om pesten tegen te gaan. Op De Branding zijn wij ervan overtuigd dat je je als kind veilig moet voelen om tot goed leren te komen. Dit beleidsplan geeft weer hoe er op De Branding vorm wordt gegeven aan de sociale veiligheid.

Anti Pest Coördinator (APC)

Om ervoor te zorgen dat iedereen weet waar ze met pestproblemen naar toe kunnen zijn er twee antipestcoördinatoren. Op De Branding zijn dit Barbara Lijnbach en Imke Florie.

Wanneer er sprake is van pestgedrag of er het gevoel heerst dat er gepest wordt, is het eerste aanspreekpunt de groepsleerkracht. Deze kan vervolgens om advies vragen bij de APC. Ook leerlingen en ouders kunnen contact leggen met de APC. De APC zal (indien nodig) in gesprek gaan met de volgende partijen: het gepeste kind, de pester(s), de leerkracht(en), de ouder(s) en de klas.

Vertrouwenspersoon

Wanneer een leerling of ouder problemen ervaart rondom: pesten, ongewenste intimiteiten, discriminatie, agressie of geweld, kunnen deze terecht bij de vertrouwenspersonen. Op De Branding zijn dit Megan Anssems (groep 2) en Angelique Zwemer (groep 6). Zij bieden een luisterend oor wanneer nodig. Soms is een gesprek al voldoende. Het kan gebeuren dat er meer gesprekken nodig zijn, of dat zij door moeten verwijzen naar hulpverlening. De gesprekken zijn vertrouwelijk, echter wordt er altijd bij vermeld dat, wanneer de situatie hierom vraagt, een derde of ouders bij het gesprek betrokken kan worden. De vertrouwenspersonen op De Branding zijn actief voor de kinderen en ouders. Ook de leerkrachten en ouders kunnen een beroep doen op de vertrouwenspersonen. Aan het begin van elk schooljaar gaan de vertrouwenspersonen de groepen langs om informatie te geven.

Schoolregels

We vinden het prettig dat er een goede sfeer in de groepen en door de hele school hangt. Iedere klas maakt aan het begin van het schooljaar groepsregels (n.a.v. KiVa) die zichtbaar in de klas worden opgehangen en worden 'ondertekend' door de leerlingen.

Verder zijn er nog de algemene schoolregels, deze zijn:

Op De Branding:

horen we er allemaal bij

hebben we plezier in leren

luisteren we naar en praten we met elkaar

denken we in mogelijkheden en kansen

leren we van en met elkaar

zorgen we voor elkaar en voor onze omgeving

Preventief handelen

Preventief handelen staat voor onderwijs waarin de psychologische basisbehoeften van de leerling (autonomie, competentie en relatie) centraal staan. KiVa werkt preventief. Door veel aandacht te besteden aan groepsvorming en kennismaking, ontstaan er positieve gedragsnormen in de groep. Hierdoor wordt positief gedrag door de groep bevorderd en met status beloond. Negatief gedrag wordt gezamenlijk afgekeurd waardoor leerlingen dit minder vertonen. Als er toch problemen ontstaan, dan worden deze met de curatieve onderdelen van KiVa opgelost.

Start van het schooljaar

'Het is een taak van de leraren om groepsvorming actief te begeleiden, onder meer door in de startfase van een nieuw schooljaar aandacht te besteden aan de ontwikkeling van sociale en emotionele competenties van de leerlingen'. Ieder kind wil functioneren binnen de groep.

Er zijn drie basisbehoeften voor het functioneren in een groep:

- Fysiek en emotioneel veilig voelen
- Het verkrijgen van invloed binnen de groep
- Het communiceren binnen de groep

(Maslow).

Wij starten het schooljaar aan de hand van "Goed van Start"

 Goed van Start, Teach en Groepsplan Gedrag , verschillende Teach Technieken en de methode KiVa, welke zorgen voor een positief en veilig klimaat. Een klimaat waarin alle leerlingen geaccepteerd worden en groeien in hun sociale vaardigheden. Met als doel om te werken aan een positieve groep en problemen te voorkomen door duidelijk te zijn over regels en routines. De inbreng van leerlingen, bijvoorbeeld door het maken van gezamenlijke klassenregels (heel de school) en het voeren van Klasse! Vergaderingen (bovenbouw) is hierbij erg belangrijk.

De leerkrachten houden bij de start van het schooljaar actief rekening met de verschillende fasen van groepsvorming:

Forming (oriëntatiefase):

De eerste weken van het schooljaar bestaan uit het oriënteren; elkaar leren kennen, de regels aftasten. Na een aantal weken groeit er een zekere structuur en voorspelbaarheid.

Storming (conflictfase):

Dit is een belangrijke fase voor het krijgen van een samenhangende groep. De verschillende groepsleden gaan zich meer profileren. De leerlingen testen elkaar en de leerkracht; hoe ver kunnen we gaan? De rollen worden bepaald, wie wordt de leider van de groep? Dit is de fase van de conflicten en de meeste problemen.

Norming (regelfase):

De regels zijn duidelijk, het klimaat van de klas wordt bepaald. Er heerst een gevoel van veiligheid.

Performing (productiviteitsfase):

Leerlingen hoeven zich niet meer bezig te houden met normen en regels, de klas kan gaan leren.

In deze fase kan ook blijken dat er geen duidelijke samenhang is in de groep of dat de samenhang negatief is.

Adjourning/termination (afscheid van de groep):

De laatste weken van een schooljaar. Leerlingen nemen (bewust of onbewust) afscheid van elkaar.

Bij problemen, wanneer er een nieuw kind bij komt of een kind weggaat, bij een andere leerkracht of in een totaal andere situatie (bv. kamp) zal er worden teruggegaan naar een vorige fase.

Anti-pestprogramma

Binnen onze school vinden wij de sociaal-emotionele ontwikkeling erg belangrijk. Zonder een veilige basis komt een kind immers niet tot leren.

Wij maken gebruik van de lesmethode KiVa. KiVa is een schoolbreed programma gericht op leerlingen, leerkrachten, schooldirectie en ouders. Op schoolniveau zorgt KiVa voor een respectvolle cultuur waarin positief gedrag de norm is. Op klassikaal niveau biedt KiVa ondersteuning voor klassenmanagement. Op individueel niveau wordt gewerkt aan de sociale vaardigheden en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Binnen KiVa ligt de nadruk op de groep als geheel en niet op individuen zoals pesters en/of slachtoffers. Alle groepsleden zijn er gezamenlijk verantwoordelijk voor dat iedereen met plezier naar school gaat. Oftewel: 'Niet iedereen is er verantwoordelijk voor dat er problemen in de groep zijn, maar iedereen is er wél verantwoordelijk voor dat die problemen worden opgelost en voorkomen'. (*KiVa handleiding*)

Aan het begin van het schooljaar gaan onze vertrouwenspersonen de groepen 3 tot en met 8 langs om te vertellen wat kinderen kunnen doen wanneer ze problemen ervaren die ze met hun leerkracht of ouders niet willen/durven te bespreken.

Binnen de school zijn er brievenbusjes aanwezig waarin kinderen hun probleem kenbaar kunnen maken aan de vertrouwenspersoon.

De APC zorgt er in september voor dat iedereen werkt aan de Week van de Vriendschap (in de Week tegen Pesten).

Hierbij wordt aangesloten bij het domein Sociale Veiligheid en Burgerschap.

Wanneer er toch gepest wordt

Wanneer er toch pestgedrag wordt gesignaleerd hanteren wij de volgende

stappen:

1. Er wordt pestgedrag gesignaleerd; [Wat is pesten?](#)
2. De leerkracht probeert het met de leerling en de klas op te lossen;
3. Het gepeste kind en/of ouder(s) worden doorverwezen naar de APC, deze neemt eventueel contact op met het KiVa team;
4. Er wordt een gesprek gevoerd met de pester en het gepeste kind door een lid van het KiVa team of de APC. Hierna volgt een groepsgesprek, hier moet het gepeste kind mee instemmen;
5. De leerkracht kan met behulp van het KiVa team en de APC een steungroep opzetten. De steungroep bestaat uit een aantal kinderen uit de klas. Deze kinderen worden gevraagd of zij kunnen helpen bij het oplossen van het probleem. In de steungroep zit ook altijd de pester, de pester wordt niet als schuldige aangewezen. De focus van de steungroepaanpak ligt op het feit dat pesten een groepsproces is dat we samen willen oplossen. Voordat de steungroep wordt ingezet wordt dit eerst besproken met het pestslachtoffer zelf;
6. Herstelaanpak
Als het pesten ondanks de gemaakte afspraken toch doorgaat wordt de herstelaanpak ingezet. Twee leden van het KiVa-team gaan een gesprek aan met de pestende leerling. Daarnaast wordt er een herstelplan opgesteld. Het herstelplan wordt altijd ondertekend door het betreffende kind en de ouders/verzorgers van het kind;
7. Gesprek met APC/directie/ouder(s)/pester/lid KiVa team. Hierin wordt besproken wat er gebeurt als het pesten toch doorgaat.

Het incident wordt genoteerd in Parnassys.

Monitor

Sociale verhoudingen worden bij ons op school in kaart gebracht door de KiVa monitor en met Vensters.

- Eén keer per jaar wordt de leerling Sociale Monitor (groep 6 t/m 8) en de Tevredenheidsvragenlijst (groep 7 en 8) van Vensters afgenomen.
- Twee keer per jaar, in oktober en in april, wordt door alle leerlingen vanaf groep 3 de KiVa-Monitor afgenomen.

Wanneer nodig wordt er apart nog een sociogram ingevuld.

Twee keer per jaar (in oktober/november en april) vullen de leerkrachten het [groepsplan gedrag](#) in om het sociaal emotioneel leren van de leerlingen te monitoren, hierin worden ook de gegevens van de KiVa-monitor verwerkt.

Sociale Media

Sociale Media valt bij ons onder sociale veiligheid. Jaarlijks wordt er met leerlingen gekeken naar de regels omtrent ICT & Sociale Media die is opgesteld

voor alle Archipelscholen. Ook wordt er in de bovenbouw via de methode KiVa en via Mediamasters regelmatig aandacht geschonken aan de kansen en gevaren van de digitale wereld.

Archipel Beleidsstukken Sociale Veiligheid

- [Gedragscode ICT & Social Media](#)
- [Time-out, schorsing en verwijdering](#)
- 2019-Meldcode kindermishandeling